

Bevarelse af Bygningen vil medføre. Vi maa altsaa stille os det klart, at Bevarelsen af Helligaandshuset vil komme til at koste mere end det Beløb, der er opført her paa Finansloven. Det vil snarere, naar Randers Kommune skal have en passende Erstatning, komme til at koste noget som hen ved halvdandet hundrede Tusinde Kroner. Hvorvidt Bygningen har saa megen kunstnerisk Værd, at Staten vil ofre et saadant Beløb paa den, skal jeg ganske henstille, men jeg har blot tillade mig at gøre opmærksom paa, at Beløbet, saaledes som det er foreslaaet her paa Finansloven, vil vise sig at være utilstrækkeligt; og dernæst vil jeg hævde den Ret, som Byraadet har til i denne Sag at sige: „Vel, ville I bevare Bygningen, sætte I saa stor Pris paa Bygningens Bevarelse, maa I ogsaa give os Penge til, at Byen kan udføre de Dispositioner, som ere nødvendige for den, thi dem har den ikke Raad til at bekoste af sin egen Lomme.“ — Det var blot disse Ord.

Stilling: Jeg skal i Tilslutning til min ærede Kollega for samme Kredts tillade mig at udtale et Par Ord om denne Sag, som snart er berømt her i Landet, om ikke maaste paa den heldigste Maade, idet det næsten ser ud, som om det er Randers Byraad, der søger at tvinge Sagen igennem ved at nægte at modtage den Bevilling, som af det andet Ting er indsat paa Finansloven til Restaurationen af Helligaandshuset i Randers. Som min ærede Kollega har udtalt, har Randers Kommune gennem en længere Arrække — det er 17 Aar siden, dette Spørgsmaal blev rejst — bragt store Ofre i pekuniær Henseende, dels ved at opføre en ny teknisk Skole, et historisk Museum, dels for at erhverve den nødvendige Torveplads, ved Indkøb af de til Helligaandshuset støbende Bygninger til Nedrivning. Vel rejste der sig dengang nok Stemmer for at bevare Helligaandshuset; men de vare dog ikke af større Betydning end, at Indenrigsministeren i 1883 gav Tilladelse til Nedrivning af Bygningerne. Nu da vi endelig staa ved Maalet, rejser der sig pludselig trindt om i Landet meget vægtige Stemmer for, at denne Bygning maa bevares som nationalt Mindesmærke. Jeg er ligesom min ærede Kollega ikke i Stand til at dømme

om det er rigtigt eller ej, at der paafaldes saa store pekuniære Ofre i den Anledning; men naar de sagkyndige sige, det er et saa betydningsfuldt historisk Mindesmærke, at der bør ofres saa mange Penge paa dets Bevarelse, maa der vel være noget deri, og Randers Kommune har jo ogsaa i den Retning stillet sig imødekommende, idet den paa den højtærede Kultusministers Henvendelse indsatte den Nedrivning, som har været besluttet den ene Gang efter den anden. Nu staar hele Forholdet saaledes, at der er bevilliget et Beløb til Restaurationen af Bygningen, men dette Beløb omfatter blot selve Bygningens Restauration og ikke det, som er nødvendigt, for at Bygningen kan komme til at ligge i passende Omgivelser, og for at Randers By kan faa den Torveplads, som den haardt trænger til. Det er der nægtet Midlerne til, eller med andre Ord, der er ikke indsat noget Beløb dertil. Der har gjort sig forestillige Ansøelser gældende i den Retning, og der er da ogsaa i den senere Tid kommet Ansøelser frem, som sige saaledes: Naar denne Bygning skal bevares, og man har stor Interesse dert, bør ogsaa de Mænd, som mene, at den har en saa stor historisk Interesse, søge i Gerningen at vise, at de ere villige til at holde Kommunen skadesløs, eller med andre Ord ikke paaføre Kommunen saa store Udgifter, som den bliver nødsaget til at afholde, hvis den ikke faar noget Tilskud i den Retning. Kommunen er i en dobbelt uheldig Stilling ved de stærke Udtalelser i det andet Ting, der næsten satte Kommunen i Band, satte Randers By paa det sorte Brædt, saafremt den vovede at nedrive denne Bygning, hvis Nedrivning enstemmig var vedtaget i Byraadet, og som, kan jeg sige, alle Menneker i Randers, maaste med Undtagelse af 100, væste fjernet. Af disse Næringshensyn — og det høje Ting vil vel indrømme mig, at man ikke med et Slag kan flytte Næringsforholdene, som ere til Stede paa dette Torv, bort til fjernere liggende Steder — skal der altsaa bringes et Offer, og der maa man dog fastholde, at det er en Uret, der vises Kommunen ved, at den selv skal afholde disse Udgifter. Er det et historisk Nationalmindesmærke, der skal bevares, bør Nationen, Staten eller de Mænd, der mene, at denne Bygning har en saa eminent Betydning,